

Π Ρ Ο Σ

Το Δ.Σ. του Σ.Α.Τ.Ε.

ΘΕΜΑ: Τελικό Σχέδιο Νόμου – Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσίων Έργων

Στην πραγματικά δύσκολη έως τραγική οικονομική συγκυρία που διανύουμε, για το σύνολο της κοινωνίας αλλά και ειδικότερα για τους Συναδέλφους, οι οποίοι οδηγούνται στην πλήρη απαξίωση και ανυποληψία, παραμένοντας απλήρωτοι από το Δημόσιο και τους Φορείς του, όντας όμηροι των Τραπεζών, χωρίς νέα έργα, με ανυπολόγιστες συνέπειες για τις Τοπικές κοινωνίες και την οικονομική ανάπτυξη της Χώρας, φέρνει η κυβέρνηση με εξαιρετικά επείγουσες διαδικασίες το Τελικό Σχέδιο Νόμου για τα Δημόσια Έργα.

Ένα σχέδιο νόμου το οποίο αντί να επιλύει τα χρόνια προβλήματα γραφειοκρατίας, αδιαφάνειας, διαφθοράς και εκσυγχρονισμού στον τομέα της μελέτης και κατασκευής των Δημοσίων Έργων, τα διογκώνει και τα μεγεθύνει ανεξέλεγκτα. Το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου διαπνέεται από εντονότατη ανισομέρεια αντιμετώπισης του κυρίου του έργου έναντι του αναδόχου, θεσμοθετώντας μια ετεροβαρή σχέση υπέρ του κυρίου του έργου προστατεύοντας την αδράνεια, την αδιαφορία και την καταχρησιμότητα.

Πριν αναφερθώ σε επί μέρους ζητήματα θέλω να σταθώ στην δυνατότητα που έχουμε και την οποία πρέπει να εξαντλήσουμε, για προσφυγή στα αρμόδια Ελληνικά και Ευρωπαϊκά Δικαστήρια κατά του Νόμου όταν ψηφιστεί, και εάν οι Νομικοί μας το κρίνουν σκόπιμο. Επιγραμματικά και σύντομα αναφέρω ότι ο 3669/2008 είναι Κωδικοποιητικός Νόμος με ότι αυτό συνεπάγεται για την συνταγματική δυνατότητα τροποποίησής του, καθώς και για την πληθώρα των διατάξεων που περιέχει οι οποίες αντιβαίνουν σε βασικά άρθρα του Αστικού Κώδικα αλλά και του Συντάγματος.

Αναλυτικότερα επί του προτεινόμενου σχεδίου νόμου θα ήθελα να κάνω τις εξής παρατηρήσεις:

- Άρθρο 33

Το Σύμφωνο Ακεραιότητας σε αυτό το άρθρο προβλέπει βαρύτερες κυρώσεις για τους Αναδόχους που το παραβιάζουν (τριετή έως και οριστική διαγραφή από το Μ.Ε.Ε.Π.) με απλή «ομολογία, παραδοχή ή αναμφισβήτητη μαρτυρία για την τέλεση της παράβασης». Είναι εύκολα αντιληπτό το μέγεθος των προβλημάτων που εμπεριέχονται σε αυτήν την διάταξη, με βάση την οποία ο οποιοσδήποτε κακόβουλος ή εμπαθής θα μπορεί δώσει μία «μαρτυρία» (τι μας θυμίζει αλήθεια αυτό???) που ουσιαστικά καταστρέφει επιχειρήσεις.

- Άρθρο 37

Οι Συμφωνίες – πλαίσια, προβλέπεται σε αυτό το άρθρο να ισχύουν και για έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, δημιουργώντας ερωτηματικά για την αναγκαιότητα αυτής της αλλαγής. Για τις εξαιρέσεις του τρόπου επιλογής αναδόχου κρίνω ότι θα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν από τώρα οι «ιδιαιτέρως λόγοι» βάσει των οποίων ο φορέας θα ζητάει από τον Υπουργό να εξαιρεθεί. Επίσης πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα η παρ. 4 που δίνει την δυνατότητα στο Υπουργό να μεταβάλει το χρηματικό όριο της παρ. 2, και προτείνω αυτό να παραμείνει στα όρια της κοινοτικής οδηγίας, χωρίς εξαιρέσεις.

- Άρθρο 39, 40, 43

Τα Συστήματα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων, διαβούλευσης και ανταγωνιστικού διαλόγου να περιοριστούν στα έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και μόνο.

- Άρθρο 47

Η πρόσφατη αύξηση των ορίων των αναθέσεων από τους Ο.Τ.Α. σε συνδυασμό με την ασαφή προσθήκη αυτού του άρθρου δημιουργεί ερωτηματικά για το αν επίκειται αύξηση ορίων των εμπειροτεχνικών πτυχίων, κάτι το οποίο δύναται να δημιουργήσει βιομηχανία καταστήσεων και αναθέσεων σε ημετέρους δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ.

- Άρθρο 48

Στην παρ.1 αφαιρείται το εδάφιο που δίνει στον ανάδοχο δικαίωμα ένστασης εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της απόφασης έκπτωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ρύθμιση ιδιαίτερα δυσμενής για τα δικαιώματα του αναδόχου.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην αφαίρεση του δικαιώματος παραλαβής (πραγματικής ή αυτοδίκαιης) χωρίς την διενέργεια ενός τουλάχιστον ελέγχου από την Α.Ε.Μ.Ε. στα έργα με έκπτωση άνω του οριζόμενου ορίου απαίτησης πρόσθετων εγγυήσεων. Και βεβαίως ορθά θεσμοθετείται ο έλεγχος, όμως δεν διασφαλίζεται ο Ανάδοχος από την περίπτωση καθυστέρησης ή κωλυσιεργίας διενέργειας των ελέγχων από την Α.Ε.Μ.Ε., καθιστώντας τον όμηρο για την παραλαβή του έργου. Κρίνω ότι πρέπει οπωσδήποτε να παραμείνει η δυνατότητα αυτοδίκαιης παραλαβής σε κάθε περίπτωση, με επιβολή πειθαρχικών ποινών στην Α.Ε.Μ.Ε. εάν η παραλαβή γίνει αυτοδίκαια.

Με την εισαγωγή των πολλαπλών κριτηρίων γίνεται εισαγωγή και πολλαπλών εγγυητικών. Μπορεί λοιπόν όπως ακούγεται, (χωρίς όμως καμία επίσημη δέσμευση) να μειωθούν κατά ένα ποσοστό οι απαιτούμενες σήμερα πρόσθετες εγγυήσεις, θεσμοθετείται όμως καινούργιος τρόπος να τίθεται η Εργοληπτική Επιχείρηση όμηρος των τραπεζών με την απαίτηση για την προσκόμιση νέων μορφών εγγυήσεων (αγνώστου ποσοστού επί του προϋπολογισμού αυτή τη στιγμή) για τον χρόνο περαίωσης και συντήρησης, όπως προβλέπεται στο νέο σύστημα πολλαπλών κριτηρίων ανάδειξης αναδόχου. Επίσης οι νέες αυτές εγγυητικές παραμένουν μέχρι την περαίωση και παραλαβή του έργου αντίστοιχα αυξάνοντας έτσι κατά πολύ και το κόστος αλλά και τις απαιτήσεις των επιχειρήσεων για μεγαλύτερα όρια από τις τράπεζες.

- Άρθρο 54, 55

Για αυτά τα άρθρα δεν νομίζω ότι χρειάζεται να κάνω ιδιαίτερη μνεία για το μέγεθος των βλαπτικών για τους Αναδόχους συνέπειες. Είναι κοινή παραδοχή ότι πρέπει όλες οι αποσβεστικές προθεσμίες και τα χρονικά όρια να παραμείνουν ως έχουν, γιατί οι προτεινόμενες αλλαγές μεγεθύνουν την γραφειοκρατία, καλύπτουν την αδιαφορία και προστατεύουν την αδράνεια των υπηρεσιών εις βάρος του έργου και του αναδόχου, με απρόβλεπτες συνέπειες.

- Άρθρο 57

Στην παρ. 2 ουσιαστικά επαναφέρει για τα έργα συντηρήσεων την ανεξέλεγκτη χρήση των επί ελασσον δαπανών, καταργώντας μια θετική διάταξη στην κατεύθυνση της διαφάνειας και της ισονομίας, δημιουργώντας ερωτηματικά για την αναγκαιότητα αυτής της προσθήκης.

- Άρθρο 62

Αυξάνεται ο χρόνος αυτοδικαιης παραλαβής από 30 σε 60 ημέρες.

- Άρθρο 65

Η διάταξη που διαχωρίζει τις ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις από αυτές με εταιρική μορφή, σχετικά με το χρόνο ισχύος της κατάταξης τους στο Μ.Ε.Ε.Π. αλλά και του χρονικού ορίου υποβολής αίτησης τακτικής ανανέωσης είναι άδικη και εσφαλμένη, γιατί δημιουργεί εργοληπτικές επιχειρήσεις δύο ταχυτήτων. Δεν είναι δυνατό στην σύγχρονη εποχή, στην οποία οι τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις είναι ταχύτατες, να αλλάζουν καθημερινά σχεδόν να τίθεται χρονικό όριο επανάκρισης η πενταετία, και να ωθούμε άξιους και ικανούς επιστήμονες στον εφησυχασμό και την αδράνεια.

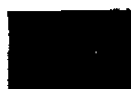
- Άρθρο 89

Πολύ κρίσιμο άρθρο για την μελλοντική κατάρτιση του νέου Κώδικα Δημοσίων Έργων. Στην νομοπαρασκευαστική επιτροπή που προβλέπεται να συσταθεί με αυτό το άρθρο πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην σύστασή της, και βεβαίως να συμμετέχουν εκπρόσωποι των εργοληπτικών οργανώσεων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις μεταβατικές διατάξεις οι οποίες είναι δυνατό να δημιουργήσουν πλείστα όσα προβλήματα ακόμα και σε ήδη εκτελούμενα έργα. Αναφέρω ενδεικτικά ότι μόλις στην τελευταία τροποποίηση του σχεδίου νόμου απεσύρθη η αναδρομική ισχύς των επαχθέστατων άρθρων 54 και 55.

Μεγάλη σημασία για την τελική μορφή αλλά και την λειτουργικότητα του νομοσχεδίου θα έχει επίσης η έκδοση των απαιτούμενων Υπουργικών αποφάσεων και Προεδρικών διαταγμάτων, το σύνολο των οποίων ξεπερνά τα τριάντα. Για το λόγο αυτό θα πρέπει μετ' επιτόσεως να ζητήσουμε πριν από την ψήφισή του να λάβουμε γνώση αυτών, ώστε να διαμορφώσουμε ολοκληρωμένη και πλήρη εικόνα.

Άφησα για το τέλος τις παρατηρήσεις για την σύσταση της Α.Ε.Μ.Ε., μιας αρχής που έχει ασαφείς αρμοδιότητες, επικαλυπτόμενες με την Ε.Α.Δ.Σ. αλλά και το Ελεγκτικό Συνέδριο σε κάποιες περιπτώσεις, δημιουργώντας την αίσθηση ότι γίνεται για να δοθεί μία επίφαση διαφάνειας και αξιοκρατίας σε ένα νομοσχέδιο που καλύπτει, την αδιαφάνεια και την γραφειοκρατία, επιβραβεύει την αδιαφορία και τιμωρεί τον επιχειρηματία επιστήμονα που επενδύει και αγωνίζεται καθημερινά με δυσανάλογο προς τα πιθανά οφέλη του κόστος.

Η υφιστάμενη νομοθεσία για τα Δημόσια Έργα είναι λειτουργική με λυμένα τα όποια νομικά ή διαδικαστικά προβλήματα από τα αρμόδια Δικαστήρια μέσα από την πολύχρονη καθημερινή εφαρμογή της, και θα μπορούσε με πολύ λίγες και συγκεκριμένες προσθήκες, στη κατεύθυνση της πραγματικής και ουσιαστικής διαφάνειας και του εκσυγχρονισμού σύμφωνα με τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες να αποτελέσει ένα σύγχρονο και λειτουργικό εργαλείο για την επόμενη μέρα των «Δημοσίων Έργων».

Και σίγουρα πολύ καλύτερο από το προτεινόμενο νομοσχέδιο στο οποίο για μία πράγματι θετική ρύθμιση σπεύσαμε να δώσουμε «συγχαρητήρια», χωρίς καμία αναφορά για τις πολλές άλλες δυσμενείς και αναχρονιστικές διατάξεις. Αλήθεια μήπως έστω και τώρα μετά από αυτά τα «συγχαρητήρια» προς το ΥΠΟΜΕΔΙ για τη μία και μοναδική διάταξη προς τη θετική κατεύθυνση, πρέπει να καταγγείλουμε αντιστοίχως όλες τις υπόλοιπες επαχθείς και καταστρεπτικές για τον κλάδο διατάξεις που προβλέπονται?

Υ.Γ. Θα ήθελα να μάθω κ. Πρόεδρε για ποιο λόγο άραγε αγνοήθηκε η απόφαση που πάρθηκε στο Δ.Σ. του Συνδέσμου στις 4/5/2011, για την μη απονομή «συγχαρητηρίων» στο ΥΠΟΜΕΔΙ παρά την πράγματι σθεναρή προσπάθειά σας για τούτο? Γιατί αγνοήθηκαν οι διαφορετικές απόψεις από τη δική σας πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ., οι οποίες μετά βεβαιότητας σημειώνω ότι εκφράζουν τη συντριπτική πλειοψηφία των μελών του Συνδέσμου ανά την χώρα?

Με εκτίμηση

ΦΑΝΗΣ Π. ΚΑΠΕΤΣΩΝΗΣ